

Dokument z posiedzenia

**B9-0049/2019 }
B9-0083/2019 }
B9-0084/2019 }
B9-0085/2019 }
B9-0088/2019 } RC1**

18.9.2019

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B9-0049/2019 (Verts/ALE)

B9-0083/2019 (S&D)

B9-0084/2019 (Renew)

B9-0085/2019 (GUE/NGL)

B9-0088/2019 (PPE)

w sprawie sytuacji w Turcji, w szczególności odwołania burmistrzów
wyłonionych w wyborach
(2019/2821(RSP))

**Michael Gahler, Michaela Šojdrová, Antonio López-Istúriz White,
Vladimír Bilčík, David McAllister, Željana Zovko, Loránt Vincze, Arba
Kokalari, Lefteris Christoforou, Loucas Fourlas, Romana Tomc, Karoline
Edtstadler, Tomáš Zdechovský, Ivan Štefanec, Vangelis Meimarakis,
Milan Zver, Manolis Kefalogiannis, David Lega, Isabel Wiseler-Lima,
Tomasz Frankowski, Sandra Kalniete, Esther de Lange, Stanislav Polčák,
Stelios Kypouropoulos, Paulo Rangel, Rosa Estaràs Ferragut, Inese
Vaidere, Andrey Kovatchev, Ioan-Rareș Bogdan**

w imieniu grupy PPE

Kati Piri, Nacho Sánchez Amor

w imieniu grupy S&D

RC\1188960PL.docx

PE637.817v01-00 }
PE637.821v01-00 }
PE637.822v01-00 }
PE637.823v01-00 }
PE637.826v01-00 } RC1

Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Petras Auštrevičius, Phil Bennion, Izaskun Bilbao Barandica, Sylvie Brunet, Olivier Chastel, Katalin Cseh, Chris Davies, Anna Júlia Donáth, Laurence Farreng, Fredrick Federley, Valter Flego, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Irena Joveva, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Javier Nart, Lucy Nethsingha, Bill Newton Dunn, Urmas Paet, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans, Marie-Pierre Vedrenne, Chrysoula Zacharopoulou

w imieniu grupy Renew Europe

Sergey Lagodinsky, Heidi Hautala, Hannah Neumann, Ernest Urtasun, Klaus Buchner, Saskia Bricmont, Katrin Langensiepen, Bronis Ropé, Ville Niinistö, Catherine Rowett, Reinhard Bütikofer, Erik Marquardt, Anna Cavazzini, Viola Von Cramon-Taubadel, Kim Van Sparrentak, Tineke Strik

w imieniu grupy Verts/ALE

Özlem Demirel, Miguel Urbán Crespo, Konstantinos Arvanitis, Marisa Matias, José Gusmão, Idoia Villanueva Ruiz, Eugenia Rodríguez Palop, Sira Rego, Kateřina Konečná, Younous Omarjee, Stelios Kouloglou, Dimitrios Papadimoulis, Manu Pineda, Ellie Chowns

w imieniu grupy GUE/NGL

Fabio Massimo Castaldo

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Turcji, w szczególności odwołania burmistrzów wyłonionych w wyborach (2019/2821(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Turcji, w szczególności rezolucję z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie stosunków między UE i Turcją¹, z dnia 27 października 2016 r. w sprawie sytuacji dziennikarzy w Turcji², z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie bieżącej sytuacji w zakresie praw człowieka w Turcji³ oraz z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania Komisji za 2018 r. w sprawie Turcji⁴,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 maja 2019 r. dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie polityki rozszerzenia UE (COM(2019)0260) oraz dokument roboczy służb Komisji towarzyszący sprawozdaniu za 2019 r. w sprawie Turcji (SWD(2019)0220),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 czerwca 2018 r. oraz wcześniejsze odnośne konkluzje Rady i Rady Europejskiej,
- uwzględniając wstępne wnioski przedstawione przez misję obserwacji wyborów Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy,
- uwzględniając zalecenia Komisji Weneckiej i zobowiązanie się Turcji do przestrzegania Europejskiej karty samorządu lokalnego,
- uwzględniając rezolucję nr 2260 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 24 stycznia 2019 r. zatytułowaną „The worsening situation of opposition politicians in Turkey: what can be done to protect their fundamental rights in a Council of Europe member State?” (Pogarszająca się sytuacja opozycyjnych polityków w Turcji: co można zrobić, aby chronić ich prawa podstawowe w państwie członkowskim Rady Europy?),
- uwzględniając oświadczenia rzecznik Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie zawieszenia wybranych burmistrzów i zatrzymania setek osób w południowo-wschodniej Turcji,
- uwzględniając orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Selahattin Demirtaş przeciwko Turcji,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 2156 (2017) w sprawie funkcjonowania instytucji demokratycznych w Turcji,
- uwzględniając fakt, że wartości leżące u podstaw UE opierają się na praworządności i

¹ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 93.

² Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 199.

³ Dz.U. C 463 z 21.12.2018, s. 56.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0200.

poszanowaniu praw człowieka oraz wartościach, które obowiązują również wszystkie kraje kandydujące do UE;

- uwzględniając europejską konwencję o ochronie praw człowieka i Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, których Turcja jest stroną,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Turcja jest ważnym partnerem UE i oczekuje się od niej, jako państwa kandydującego, stania na straży najwyższych standardów demokracji, w tym poszanowania praw człowieka, praworządności, wiarygodnych wyborów, podstawowych wolności oraz powszechnego prawa do sprawiedliwego procesu;
- B. mając na uwadze, że wybory lokalne odbyły się w Turcji w dniu 31 marca 2019 r. i „zostały przeprowadzone w sposób uporządkowany”, zgodnie ze wstępnymi wnioskami delegacji obserwacji wyborów Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy; mając na uwadze, że w wyborach lokalnych odnotowano imponującą frekwencję wyborczą; mając na uwadze, że wybory zostały szeroko skrytykowane przez obserwatorów z powodu nadmiernej stronniczości mediów na korzyść rządzącego Sojuszu Ludu;
- C. mając na uwadze, że w wyborach lokalnych w dniu 31 marca 2019 r. burmistrz Adnan Selçuk Mızraklı z Diyarbakır uzyskał większość 63% głosów, burmistrz Ahmet Türk z Mardin większość 56% głosów, a burmistrz Bedia Özgökçe z Wan większość 54% głosów, co oznacza, że wszystkich troje burmistrzów otrzymało wyraźny mandat ludowy do pełnienia obowiązków związanych z ich urzędami burmistrzowskimi;
- D. mając na uwadze, że wszyscy trzej burmistrzowie otrzymali zgodę Najwyższej Rady Wyborczej Republiki Turcji (YSK) na kandydowanie w wyborach;
- E. mając na uwadze, że demokratycznie wybrani burmistrzowie Diyarbakır, Wan i Mardin w południowo-wschodniej Turcji zostali zastąpieni przez mianowanych przez rząd gubernatorów/pełnomocników prowincjonalnych, ponieważ stwierdzono, że istnieją podstawy do objęcia ich w chwili obecnej postępowaniem karnym dotyczącym domniemyanych związków z terroryzmem;
- F. mając na uwadze, że zastąpienie Adnana Selçuka Mızraklı, Ahmeta Türka i Bedii Özgökçe Ertan przez mianowanych przez rząd gubernatorów budzi poważne obawy, ponieważ podważa poszanowanie demokratycznych wyników wyborów z dnia 31 marca 2019 r; mając na uwadze, że dodatkowych 418 cywilów, głównie członków rad miejskich i pracowników z 29 różnych prowincji w całej Turcji, zostało w dniu 18 sierpnia 2019 r. zatrzymanych na podstawie podobnych nieuzasadnionych zarzutów;
- G. mając na uwadze, że we wrześniu 2016 r. turecka ustawa o władzach samorządowych została zmieniona na mocy dekretu o stanie wyjątkowym w celu ułatwienia administracyjnego usunięcia burmistrzów oskarżonych o powiązania z terroryzmem i zastąpienia ich gubernatorami prowincjonalnymi; mając na uwadze, że Komisja

Wenecka wezwwała władze tureckie do uchylecia przepisów wprowadzonych przez turecki dekret z mocą ustawy nr 674 z dnia 1 września 2016 r. – tych, które nie są ściśle wymagane przez stan wyjątkowy – w szczególności przepisów dotyczących zasad umożliwiających obsadzanie wolnych stanowisk burmistrzów, zastępców burmistrzów i członków rad lokalnych w drodze mianowania;

- H. mając na uwadze, że w dniu 9 kwietnia 2019 r. YSK ogłosiła niekwalifikowalność do objęcia urzędu czterech innych wybranych burmistrzów i członków rad lokalnych w południowo-wschodniej Turcji, mimo że zatwierdziła ich kandydatury przed wyborami dnia 31 marca 2019 r., argumentując, że kandydaci ci byli wcześniej urzędnikami służby cywilnej i zostali zwolnieni z pracy na mocy dekretu rządowego; mając na uwadze, że w następstwie tej decyzji YSK przyznała te stanowiska kandydatom z Partii Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP); mając na uwadze, że rozprawienie się z turecką opozycją polityczną ma miejsce w kontekście kurczącej się przestrzeni dla głosów demokratycznych oraz ciągłych działań władz tureckich mających na celu uciszenie głosów sprzeciwu – również tych należących do dziennikarzy, obrońców praw człowieka, pracowników naukowych, sędziów i prawników;
- I. mając na uwadze, że wiele podejmowanych środków jest nieproporcjonalnych, łamie tureckie prawo krajowe, stanowi naruszenie zobowiązań wynikających z członkostwa w Radzie Europy i jest sprzeczne z Międzynarodowym paktem praw obywatelskich i politycznych; mając na uwadze, że w ramach represji po próbie zamachu stanu ponad 150 000 osób pozbawiono wolności, 78 000 aresztowano pod zarzutem terroryzmu, a ponad 50 000 osób wciąż przebywa w więzieniu, w większości mimo braku jednoznacznych dowodów winy; mając na uwadze, że według stanu na grudzień 2018 r. łączna liczba osób zatrzymanych w więzieniu bez aktu oskarżenia lub oczekujących na proces wynosi około 57 000; mając na uwadze, że ponad 20% tych pozbawionych wolności osób przebywa w więzieniu wskutek zarzutów związanych z terroryzmem, co dotyczy dziennikarzy, działaczy politycznych, prawników i obrońców praw człowieka, i prowadzi to do wzrostu obaw o niezawisłość sądownictwa;
- J. mając na uwadze, że decyzje YSK o ponownym przeprowadzeniu metropolitalnych wyborów burmistrza Stambułu oraz o obsadzeniu poszczególnych gmin w południowo-wschodniej Turcji kandydatami z dalszych miejsc budzą poważne zaniepokojenie, w szczególności jeśli chodzi o poszanowanie legalności i integralności procesu wyborczego oraz niezależność instytucji od ingerencji politycznej;
- K. mając na uwadze, że 3 września 2019 r. minister spraw wewnętrznych Turcji ogłosił, że wydane zostaną kolejne nakazy odwołania funkcjonariuszy publicznych pochodzących z wyboru, a szczególnie zagroził zastąpieniem burmistrza Stambułu Ekrema İmamoğlu;
- L. mając na uwadze, że 6 września 2019 r. przewodniczący prowincjonalny Republikańskiej Partii Ludowej (CHP) Canan Kaftancıoğlu został skazany na 9 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności za obrazę prezydenta, obrazę funkcjonariuszy państwowych, znieważenie państwa, podżeganie do wrogości i nienawiści oraz wykorzystywanie mediów społecznościowych do rozpowszechniania propagandy na rzecz organizacji terrorystycznych w latach 2012–2017;
- M. mając na uwadze, że niektórych demonstracji publicznych przeciw odwołaniu

burmistrzów zakazano ze względów bezpieczeństwa, a te, które się odbyły, zakończyły się ich siłowym rozproszeniem przez policję, czemu często towarzyszyły masowe zatrzymania i stawianie zarzutów uczestnikom; mając na uwadze, że wynika to z przepisów wprowadzonych natychmiast po zniesieniu stanu wyjątkowego;

- N. mając na uwadze, że w Turcji doszło do szeregu ataków, a w 2016 r. dokonano próby zamachu stanu, w wyniku czego zginęło 248 osób;
1. potępia decyzję władz tureckich o odwołaniu demokratycznie wybranych burmistrzów ze stanowisk na podstawie wątpliwych dowodów; podkreśla, że działania te w dalszym ciągu osłabiają zdolność opozycji politycznej do korzystania z przysługujących jej praw i pełnienia ról demokratycznych; wzywa władze tureckie do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia opozycjonistów aresztowanych w wyniku represji przeciw wszelkim głosom sprzeciwu w kraju oraz do wycofania wszystkich postawionych im zarzutów;
 2. zdecydowanie krytycznie odnosi się do arbitralnego zastąpienia pochodzących z wyboru przedstawicieli lokalnych pełnomocnikami niepochodzącymi z wyboru, co jeszcze bardziej osłabia demokratyczną strukturę Turcji; wzywa władze tureckie do przywrócenia wszystkich burmistrzów i innych funkcjonariuszy publicznych pochodzących z wyboru, którzy wygrali wybory samorządowe 31 marca 2019 r. i którym uniemożliwiono objęcie stanowiska lub których zwolniono bądź zastąpiono pełnomocnikami niepochodzącymi z wyboru na podstawie nieudokumentowanych zarzutów;
 3. zdecydowanie potępia politycznie umotywowany wyrok wobec Canana Kaftancıoğlu, który ewidentnie jest karany za odegranie istotnej roli w zakończonej sukcesem kampanii wyborczej burmistrza Stambułu i domaga się natychmiastowego uchylenia tego wyroku;
 4. potępia groźby władz tureckich dotyczące odwołania innych funkcjonariuszy publicznych pochodzących z wyboru i wzywa Turcję do powstrzymania się od dalszych działań służących zastraszaniu;
 5. ponownie podkreśla znaczenie dobrych stosunków z Turcją w oparciu o wspólne wartości, poszanowanie praw człowieka, praworządność, wolne i demokratyczne wybory – w tym respektowanie wyników wyborów – podstawowe wolności i powszechne prawo do rzetelnego procesu sądowego; wzywa rząd turecki do zagwarantowania praw człowieka wszystkim ludziom, w tym potrzebującym ochrony międzynarodowej, którzy mieszkają i pracują w Turcji;
 6. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie postępującym pogarszaniem się sytuacji w zakresie podstawowych wolności i praworządności w Turcji oraz potępia arbitralne zatrzymania, nękanie środkami sądowymi i administracyjnymi, zakaz podróży, a ponadto inne środki umyślnie stosowane w celu prześladowania tysięcy obywateli tureckich, w tym polityków i funkcjonariuszy publicznych pochodzących z wyboru, obrońców praw człowieka, urzędników służby cywilnej, członków niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli środowisk akademickich i niezliczonych zwykłych obywateli; wyraża zaniepokojenie doniesieniami o ciągłych

oskarżeniach i dochodzeniach w sprawie zbyt szeroko i niejasno definiowanych przestępstw terrorystycznych;

7. apeluje do Turcji, aby zapewniła zgodność swoich przepisów antyterrorystycznych z międzynarodowymi standardami w dziedzinie praw człowieka; powtarza, że pojemne tureckie przepisy antyterrorystyczne nie powinny służyć karaniu obywateli i mediów za korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi ani arbitralnemu odwoływaniu przedstawicieli pochodzących z wyboru i zastępowaniu ich pełnomocnikami rządowymi;
8. wzywa władze tureckie, aby przestrzegały zasad międzynarodowych, zapewniły pluralizm oraz wolność zrzeszania się i wypowiedzi zgodnie z najlepszymi praktykami, a także zagwarantowały otoczenie umożliwiające działanie przedstawicielom wybranym w wolnych i uczciwych wyborach wyrażających wolę obywateli Turcji; podkreśla, że wspomniane decyzje naruszają prawo do wolnych wyborów, prawo do udziału w życiu politycznym oraz prawo do wolności wypowiedzi na mocy EKPC;
9. ponownie wyraża zaniepokojenie nadmiernym stosowaniem w Turcji postępowań sądowych wobec przedstawicieli lokalnych pochodzących z wyboru oraz ich zastępowaniem przez mianowanych funkcjonariuszy, która to praktyka poważnie zagraża prawidłowemu działaniu demokracji na szczeblu lokalnym;
10. wzywa rząd turecki do zapewnienia każdej osobie prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz do rozpatrzenia jej sprawy zgodnie z międzynarodowymi standardami przez niezależny sąd, który może przyznać zadośćuczynienie – w tym odszkodowanie za straty materialne i moralne; wzywa Turcję, aby zapewniła tureckiej Instytucji ds. Praw Człowieka i Równości oraz tureckiemu urzędowi Rzecznika Praw Obywatelskich niezależność operacyjną, strukturalną i finansową w celu zagwarantowania im zdolności do zapewnienia rzeczywistej rewizji wyroków i możliwości dochodzenia zadośćuczynienia, a także aby stosowała się do wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
11. potępia przedłużający się areszt Selahattina Demirtaşa, przywódcy opozycyjnego i kandydata na prezydenta, oraz wzywa do jego natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia; odnotowuje wydane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka orzeczenie w jego sprawie, w którym wezwano władze tureckie do jego natychmiastowego uwolnienia;
12. wyraża poważne zaniepokojenie monitorowaniem platform mediów społecznościowych i zamykaniem kont w mediach społecznościowych przez władze tureckie;
13. wzywa ESDZ i Komisję do przedstawienia Parlamentowi wyczerpujących informacji o zagadnieniach omawianych na posiedzeniu dialogu politycznego UE–Turcja 13 września 2019 r.;
14. apeluje do wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz do Komisji i państw członkowskich, aby w rozmowach z przedstawicielami Turcji nadal zwracano uwagę na sytuację przetrzymywanych w areszcie opozycjonistów, obrońców praw człowieka, działaczy

politycznych, prawników, dziennikarzy i naukowców, a także aby zapewniono im wsparcie dyplomatyczne i polityczne, w tym obserwację procesów i monitorowanie spraw; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zwiększyły stosowanie dotacji nadzwyczajnych na rzecz obrońców praw człowieka oraz zapewniły pełne wdrożenie wytycznych UE dotyczących obrońców praw człowieka;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Turcji, a także zwraca się o przetłumaczenie niniejszej rezolucji na język turecki.